آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورقانی
نمره ۳۳ (۳۱۳) ایکینجی دوره

هر روز نامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی: ستارخان خیابانی مرکزی قومیته یانیندا

آذربایجان

۳شنبه ۹ مهر ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایلیك	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«
۱	«	۱۲	«

فرقه داخلینده

انتظامی پوزانلارلا آمانسیز مبارزه ایتمه‌لی!

فرقه‌میز تشکیل تاپان گوندن اوز هدفینه نائل اولماقدان اوتری محکم انتظام یاراتمیش و ایله‌ده اونون گوتی ـ گوندن محکملنمه‌سینه سعی ایتمیشدر.

تاریخ گوستریر که، قدرتلی انتظامی اولمایان بیر فرقه اوز ایستك و آرزولارینا نائل اولا بیلمه‌مشدر.

اونا گوره ده، فرقه‌میز تاریخدن بیر عبرت درسی کیمی استفاده ایتمیشدر فرقه‌میزین الده ایتدیگی بویوك تاریخی موفقیتلر یالنیز فرقه داخلینده اولان پولاددان محکم انتظام و دونمز اراده اثرینده وجوده گلمیشدر.

فرقه‌میزین انتظامی ایسه هر بیر فرقه عضوینین صداقت، متانت و فداکارلیغی ایله محکملنه بیلر.

بو ایسه هر بیر شرافتلی و ناموسلی فرقه‌چی نین مقدس وظیفه‌سی اولمالی‌دیر.

بونودا اونوتمامالی‌ییق که، فرقه داخلینده‌کی محکم انتظام فرقه‌میزین مرامینین و خلقیمیزین سعادتینین ضامنی اولدیغی کیمی، بو انتظامین پوزولماسی ایسه فرقه‌میزی هدفیندن منحرف و خلقیمیزی بدبختلیك اوچورومونا آپارماق دیمك‌دیر.

اعتراف ایتمك لازم‌دیر که، ایستر نهضتیمیزدن قاباق و ایسترسه ده سونرا بعضی گوبود خودپسند و های ـ کوی سالماقلا اوزینی خلقه گوسترمك ایسته‌ین یالانچی پهلوانلار فرقه سیرالارینا داخل اولا بیلمیشلر.

بوجور یالانچی پهلوانلار فرقه آدیندان سوء استفاده ایده‌رك، فرقه‌نی اوزلرینه بیر منفعت منبعه چیویرمك ایسته‌میشلر.

بونلار، نهضتیمیزین قیزغین زمانیندا و حال حاضرده اوز شخصی منافعینی گودمکله فرقه‌میزین قارشی‌سیندا بویوك انگل اولموشلار.

بئله آداملار همیشه فرقه داخلینده ریاستلیك، خصوصیت خرجه‌وئرمك، خلقی آلداتماق، اوزگه‌لرین ایشینه دخالت ایتمك و ... ادعاسیندا اولماق و بو کیمی خلقین نفرتینه سبب اولان آلچاق و یاراماز ایشلرله مشغول اولموشلار‌دیر.

بو کیمی فرقه‌چیلیگه لایق اولمایان عنصرلر یاخشی دوشونمه‌لیدیرلر که، اونلار بو یاراماز عمللری مقابلینده فرقه‌میزین غضبیندن جان قاچیرا بیلمه‌یه‌جکلر.

بونلار گوردوکلری چرکین ایشلرین مقابلینده فرقه‌میزین عدالتلی محکمه‌سی طرفیندن لازمی جزایه یئتیریله‌جکلر.

سون زمانلاردا فرقه انتظامینی پوزماقلا تثبیت ایدیلن بعضی یاراماز عنصرلرین افشاء اولونماسی فرقه‌میزین قارشی‌سیندا دوران ان اساسلی مسئله‌لردن بیریسی‌دیر. اونا گوره ایندی فرقه‌میزین مرکزی قومیته‌سی طرفیندن مراغه، اهر و بوستان‌آباد فرقه تشکیلاتلارینین ایشلرینه یئتیشمکدن اوتری صلاحیتدار نماینده‌لر گوندریلیبدیر.

بو نماینده‌لر، بو خاریده ذکر اولونان تشکیلاتلاردا اولان نالایق عضولرین افشا ایدیلمه‌سینده فرقه‌نین تاپشیریقلارینی لازمینجا یئرینه یئتیره‌جکلر.

عاقبتده هر بیرده فرقه‌نین انتظامینی پوزانلارلا فرقه‌نین ان غدار دشمنلری کیمی مبارزه آپاریلاجاقدیر.

لهستاندا

لهستان جمهوریتینین وزیرلر شوراسی ۷۵ نفر بویوك افسری تبعیت حقیندن محروم ایتمیشدیر بونلار سابقده لهستان قوشونوندا خدمت ایدیب ایندی انگلیسلرین اشغال منطقه‌سینده انگلیس قوشونلاری سیرالارینا داخل اولموشلار. بونلارین بش نفری ژنرال ۱۴ نفری سرهنگ ۲۶ نفری ۲نجی سرهنگ و ۳۰ نفری ایسه سرگرد درلر تبعیتدن محروم ایدیلنلرین ایچینده بیرینجی نوبه‌ده ژنرال آندرس آدی یازیلمیشدیر اونلار مملکته خیانت ایتدیکلرینه گوره ۱۹۳۸ نجی ایلده محکوم اولموشلار.

احمد ـ احمد

ابدی مذاکره‌لر

۱۹۴۶ نجی ایلین اول لرینده انگلیز ـ مصر ۱۹۳۶ نظامی معاهده‌سینین ۱۰ نجی ایلی سونا یئتیشمیشدیر.

۸۰ سنه‌دن بیری دوام ایدن مصر اشغالینا بو معاهده وسیله‌سی‌ایله مشروع بیر عنوان وئریلمیش ایدی. بو معاهده‌یه گوره انگلیزلر مصر استقلال و حاکمیتینی تصدیق ایتمکله برابر اوز امپراطورلقلارینین یوللارینی قوروماق و «سوئز» قانالی امنیتین حفظ ایتمك عنوانی‌ایله مصرده قوشون ساخلاماق حقینی الده ایتمیشلردی.

معاهده‌نین بیر ماده‌سینه گوره بیرینجی ۱۰ ایل مدتیت سونوندا امضا ایدن ایکی طرفین بیریسینین تقاضاسی اوزره معاهده‌ده تجدید نظر ایتمك ممکندیر.

معاهده‌نین ۱۰ نجی ایل دونومی ایکینجی جهان محاربه‌سینین قورتارماسی‌دیر بوتون دنیادا قارا ارتجاعی و استعماری قوه‌لرین ضعیفلندیگی و اسارت زنجیرلری آلتیندا اینله‌ین خلقلرین آزادلیق اوغروندا مبارزه و قیام‌لاری ایله تصادف ایتمیشدیر.

بو خوش تصادف ایل وادی سینده یاشایان مصر خلقی‌نی فرصتدن استفاده ایدیب بوتون دنیا دموکرات قوه‌لرینه دایاناراق استعمار بویوندوروغونو قیرا آتماق اوچون مبارزه‌یه تشویق ایتدی.

محاربه بیتدیکدن سونرا بوتون مصر افکار عمومیه‌سی خارجی قوه‌لرین رسمی اولاراق مستقل تانینمیش اولان مصر تورپاقلاریندا اقامتی بویوك نفرت و انزجار روحی اویاندیردی.

مصرین بویوك شهرلرینده، قاهره‌ده و اسکندریه‌ده انگلیزلر علیهینه کارگرلر، محصل‌لر و باشقا صنفلر طرفیندن شدتلی تظاهرلر باش گوستردی.

بقیه‌سی ۴ ـ نجی صحیفه‌ده

مرکزی قومیته‌نین تشکیلات شعبه‌سینه

مرکزی قومیته‌نین ۲۵ ـ ۷ ـ ۰۷ تاریخلی هیئت عادیه جلسه‌سی‌نین آلدیغی قراره گوره آقای سید حسن موسوی ۴۰۷۶۸ نمره‌لی عضویت ورقه‌سی‌نین صاحبی خوی تشکیلاتی‌نین تفتیش قومیسیونونون عضوی فرقه‌یه یاراماز حرکتلر گوستردیگی و بو حرکتلر نتیجه‌سینده خوی اهالیسینین فرقه‌یه نسبت بدبین اولماسینی میدانه چیخارماق و فرقه انتظامینی پوزوب فرقه تاپشیریقلارینی یئرینه یئتیرمه‌دیگینه گوره فرقه‌دن اخراج اولونور.

تشکیلات شعبه‌سی بو تصمیمی بوتون فرقه تشکیلاتلارینه ابلاغ و عمومین اطلاعی اوچون روزنامه واسطه‌سیله انتشار وئرملیدیر.

مرکزی کمیته‌نین صدری پیشه‌وری

اوزی ۶۳۴۲ نمره‌لی بخشنامه موجبینجه عموم فرقه کمیته‌لرینه اطلاع وئریلدی و بو وسیله ایله اعلان اولونور.

مرکزی کمیته‌نین تشکیلات شعبه‌سی

ورشودا

دونن ورشو روزنامه‌لرینین ناموسی لهستان سفیری طرفیندن امضاء لانیب انگلیس دولتینه وئریلن مکتوبی نشر ایتمیشلر بو مکتوبدا دئییلمیشدیر که انگلیس قوشونو سیرالارینا لهستان تبعه‌لرینین آدلارینی یازیلیر و بو آد یازما بوتون روزنامه‌لرده نشر اولونور. مسن اوز دولتیم طرفیندن لهستان تبعه‌لرینین استخدامیندان لهستان دولتی‌نین رضایتی اولمادیغینا گوره اعتراض ایدیرم لهستان تبعه‌لری تك‌لیکینن انگلیس قوشونو سیرالارینا وارد اولمالاری بین‌الملل قانونلاریله مخالفدیر ـ اوز دولتیندن اجازه‌سی اولمادان انگلیس قوشونلاری سیرالارینا وارد اولا بیلمیرلر که اوز دولتیندن اجازه‌سی اولمادان خارجی قوشون سیرالارینا وارد اولمالارین نه کیمی نتیجه‌لری واردیر.

دنیا آزادیخواهلاری آذربایجان نهضتینه قارشی

علاقه و صمیمیت بسله‌ییرلر

دموکراتیك نهضت باشلایان گوندن ارتجاع و امپریالیزمین جوخلی های گوی‌یه سبب اولدیغی حالدا دنیا آزادیخواهلارینی و مظلوملارینی روحلاندیرمیش، سئوینج بخش ایتمیش و اونلارا آزادلیغین یئنی بیر خوش مژده‌سینی وئرمیشدیر. بوتون آزادیخواهلار اولدیقجا صمیمیت و علاقه ایله نهضتیمیزی قارشیلاییب و بیزیم آزادلیق جبهه‌سینده قالیبیمیزدن روحلانمیش و بو یولدا امکانات ایتدیکلری قدر بیزه کومك اولموش و پشتیبانلیق ایتمیشلر. دموکراتیك نهضتیمیز باشلانان گوندن بیزیم صریح سوزلریمیز و نهضتیمیزدن مقصد آذربایجان خلقی ایللر بویو دوام ایدن اسارتدن قورتاریب آزادلیغا ...

بقیه‌سی ۱ نجی صحیفه‌ده

رضا آذری

میانا خاطرالریندن

آذربایجان کندلی‌سینین روحیه‌سی

بوگونلرده تصادف اثری اولاراق میانایا، او نهضتیمیزین ایلك باشلانغیجی دیاره مسافرتیم دوشدی. زنجیری گیچنده شوفورلاردن بعضی‌لری ینه‌ده قدیم‌کی شکایتلر قبیلیندن یانا ـ یاخیلا صحبت ایتمکده ایدیلر، اما اونلارین شکایتلری زنجیرده اولان کندلی قداکارلیغیندن دگیل اورادا‌کی شهرلی گوزی آچیق قارداشلاریمیزدان ایدی.

واسنجا گیجه یئتیشدیك. ماشینلاری ساخلادیلار واورادا، رستوران اونینده اوتوران دالی و یا موقتی بیر صحبه ماموریتین حکمی‌ایله یش فران شهره خورشید آدینا حقیقی یاغیر حقیقی اما زوراکی قمش سیزیول ایسته‌دیلر دی من یوك ماشینی‌نین اعلا یئرینده اوتوردیغیمدان منه چوخ کیفایه‌سیز مواد اولدیغیمیز ماشیندا ایران سوورتراسیه عائد اولدیغیندان شوفره تعلق یاغلیان او مرموز یولدان بیر دیناردا اولسون توده‌نه‌دن بولیمیزادوام ایتدیك اوبیری ماشینلاردا کیلارین مقدر ایتدان داها خبرسیز اولمادی، اما هر نیجه اولورسا اولسون (صاماما گیرمن‌ترلر) دییه‌رلر.

* * *

میانانی بیر ایل بوندان اول گورموشدوم، بوسفر گوردیگیمده اورادا بویوك بیر اجتماعی و مدنی تحولات ظاهرا و باطنا گوزه چارپماقدا ایدی. غباوالارین آسفالتی مقدمه‌سینه باشلانیلمیشدی، ایکی طرفده‌کی آرخلاری ...

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

ایران ما

ایران مطبوعاتیندان

عراقدا، آذربایجان نهضتینین تاثیری

عراق زحمتکشلری، بوتون اورتا شرق زحمتکشلری کیمی، آذربایجان نهضتینی، اورتا شرقه نجات وئرن حساب ایدیرلر

فرانسانین یاریم رسمی بیر روزنامه‌سینین نظریاتی

عراقین جوان پادشاهی‌نین اوروپایه گلمسی مناسبتیله فرانسانین یاریم رسمی اولان (لوموند) روزنامه‌سی، فرانسه ایله عراق آراسینداکی روابط خصوصینده، و عراق مملکتینی و ایرانداکی سون حوادث نتیجه‌سینده حصوله گلن عکس‌العمل‌لرین عراقداکی تاثیراتی باره‌سینده بیر مقاله منتشر ایتمیش، فرانسا آژانسی‌دا (لوموند) روزنامه‌سی‌نین مقاله‌سینی آشاغیداکی شرح ایله خلاصه ایتمیشدیر:

(لوموند) روزنامه‌سی فرانسا ایله عراق روابطی‌نین یاخشیلاشماسی و بغدادا فرانسا سفارتینین ایجادی مناسبتیله بعضی مطلبلر یازاندان سونرا، عراقین جوان پادشاهی‌نین فرانسایا گلمسینه اشاره ایده‌رك یازیر:

عراق مملکتی‌نین بوگونکی وضعیتی چاپراشیقدیر، بو بحران بیر نیجه مدتدن باری بو مملکتده ظهوره گلمیشدیر و بئله بیر بحرانین عراق توپراغیندا وجوده گلدیگی دنیاسه ثابت اولموشدور، اونوندا علامتی بو مملکتده متعدد قابینه‌لرین بیر ـ بیرینین آرخاسیجا ایش باشینا گلمسی‌دیر.

بو مملکتده نیجه مدتدن قاباق باش گوسترن سیاسی بحران، طبیعی تکامله دوغری سیر ایتمکده بو مملکتده‌کی عکس‌العمل ایدی. عراقدادا سایر اولکه‌لر خصوصیله ایران کیمی ملت ایکی طبقه‌دن تشکیل تاپمیش و ایکی یه بولونمیشدیر، هیئت حاکمه‌نین بوخاری طبقه‌سینی تشکیل وئرن قسمت، او آداملاردیر که، ایندی‌یه قدر قتودالیسم دوره‌یکلیکدن صوت درجه استفاده ایتمیشلر و ایندی‌ده بو ایشلرین زمانینین گئچدیگینه متوجه اولمامیشلاریندان، دوشونورلر که، گله‌جکده‌کی تحولات ...

زمانیندا، اوز منفعتلرینی حفظ ایتمك اوچون کرك ایندی‌یه‌دن بیر ایش گوروسونلر بو طبقه انگلستانین هیچ بیر مشارکی وارد اولمامیشدان اوزه اوزلرینه انگلستانادا یاپیب اعلامی تبلیغاتین قاباغینی آلماق ایسته‌ییرلر اعلامی‌عربالله‌... رواج تاپیب وسعتلنمه‌سینه قویمامق آلماق اوچون انگلیس ایله عراق آراسیندا باغلانان قرارداده امیدلری واردیر اونی ان محکم بیرسد حساب ایدیرلر.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

الدولز باباش وزیرینین انگلیس نماینده سیله گوروشمه‌سی

گیچمیش جمعه گونی ... باش وزیری دکتر شهریار ... نین مخصوص نماینده‌سیله گوروشدی ... اوچون یانالو یاشهرینه گیچمیشدیر ... نماینده‌سی ۹ گوندور یانالویا ...

م. آدم‌نوسی

بوغازلار حقینده

سنا میر آیینین ۲۸ نده سوویت خارجی ایشلر وزیرلیگی بوغازلار حقینده بیر یادداشت منتشر ایتمیشدی.

بو یادداشتدا سوویت دولتی اوت آیینین ۷ سینده ترکیه دولتینه گوندردیگی یادداشتی و ترکیه دولتینین اوت آیینین ۲۳ نده اونا وئردیگی جواب لاری قید ایدیر.

اوت آیینین ۷ سینده سوویت دولتی ترکیه دولتینه آشاغیداکی مضموندا بیر یادداشت گوندرمیشدیر:

«بیلدیگیم قرقرانسیئج دوره‌لی ... تصمیم اوزره جون مونترو پیمانی ایندیکی وضعیتله موافق دگل لازم‌دیر اوندا تجدید نظر اولونسین» بو یادداشت داها بئله سوویت دولتی آلمان لارین حربی گمی‌لرینین محاربه وقتی بوغازلاردان گئچیب قارا دنیزه داخل اولمالاری و قارا دنیز ساحلینده‌کی مملکتلرین خطره سالمالارینی قید ایتمیشدیر سونرا یادداشتدا ۱۹۴۱ نجی ایل ژوئیه آیندا آلمان حربی گمی‌لری‌نین قره دنیزه داخل اولمالاری و ...

بقیه‌سی ۱ نجی صحیفه‌ده

میانا خاطراتیندان

اول صفحه‌دن بقیه

گوزه‌ل یولنا داشلار و بویوک‌لماقله قایرماغا شروع ایتمیشلردی اوراین‌مدنی و اجتماعی بنی‌لیک‌لریندن بیری‌سیده بش آلتی یوز نفرلیک عالی بیر تیاتر و سالونی‌نین‌بنا اولونماسیدر. سالون داخلی جهتدن هنوز تمام اولمامیشدر، هله لیککده داخلی تزیینات و موبل قسمتلری یاریمچیلیق‌در. ایچینده اوستالار ایشله‌مکده ایدیلر. همین بوسالوندا میانامحلی کومیته‌سی واطراف کندلرده اولان ۹ حومه‌سینین اشترا کیله ایکنجی کونفرانسی تشکیل تاپمیشدی. بوکونفرانسدا اهالینین هر طبقه سیندن گوزه چارپیردی اما اوج حصه‌سیندن آرتیغی کندلی‌لر و کندلی‌فدائیلر تشکیل‌ویریردیر. اونلاردا، توز دموکرات فرقه‌لرینین مرامینه قارشی گوردیکیم حرارت و محبت چوخ درین ایدی. اوزاق یرلردن گلدیکلری حالدا، اونلاردا یورغونلوق علامتی گورونمه‌یردی. هاموسی توی مجلسینده اولدیغی کیمی اوره‌کلرینده کی مسرت وشادلیغین نشانه‌لری اوزلریندن و نظلریندن آشکار ایدی. ایندی آذربایجان کندلی‌سی ظلم و اسارت زنجیرین قیریب دمیر نفسیندن قورتولوش آجیقلی آصلان کیمی، اوزون آزادلیق مرمسی داغلاری داشلاری لرزه‌یه گتیرمیشدر. بوندان صونرا داخی هیچ بیر خائن ال اونون طرفینه اوزانا بیلمز.

میانا خلقی عمومیتله خصوصا کندلی‌لری فرقه‌میزین لیدرینی دائما بویوک حرمت و محبتله یاد ایتمکده ایدیلر. کونفرانسدا، اونی گوره بیلمدیکلریندن حقیقتا توز عزیز آتاسی‌نین اشتیاقینی چکن بیر اوغول کیمی اونی زیارت ایده‌بیلمه‌دیکلریندن چوخ متاثر ایدیلر اونا گوره آقای پیشه‌وری‌نین تبریک تلغرافی اوخوندیقدا، کونفرانسداکی‌لارین احساساتی صون حدینه چاتدی. بیردنیا مسرت اظهار ایتدیلر.

میانا خیاوانلارینین آسفالت معارجینی آقای پیشه‌وری‌نین مساعده‌طریقیله تهیه ایتمسی میانالیلاری چوخ منتدار ایتمیشدر.

او کونفرانسین مقدماتینی تدارک و صونوناقدر لیاقتله اداره ایدمن آقای شیعه‌نین استعدادلی بیر جوان‌اولدیغنی ذکر ایتمه‌دن کیچر ایسه‌م تایغو سیزلیق اولور. ذاتا اونون اوره‌کدن میانایا خصوصی بیرعلاقه‌سی اولدیغنی باخیشدان گوردوم. نهضتیمزین اولیندن میانامحلی کومیته‌سنین لیاقتله تشکیل ویرمه سینده زحمتلره قاتلانان معلوماتلی واستعداده مالک بیر فرقه چیدر.

* * *

میانانین معارفی

میانا تابع ۹ محال واردر، ایندی هر بیر محال حومه آدی‌ایله آدلانیر. بو حومه‌لرین دوردی‌نین مرکزینده هر بیرسینده بش‌کلاسلی مدرسه دائراولموشدور. گلن ایل بومدرسه‌لر آلتی‌کلاسلی اولاجاقدر. بوایل مدرسه‌لرده‌اوخویان اوشاقلارین صایی کیچن‌ایله نسبتله ایکی مقابل اولموشدور. مثلا تورکمن چای داکی مدرسه‌ده کیچن ایل (۴۲) نفر محصل وارایمیش بوایل محصل‌لرینین صایی ۱۰۲ نفره بالغ اولموشدور.

میانا معارف رئیسی، بیرفعال جوان ایدی بشاش‌بیر چهره وشوقله مه ایضاحات ویریردی.

معلم قطعلیغی خصوصیندا دیدیلر کی، اگر بیرده کفایت قدرینجه معلم و وسایط اولارسا ایکی ایلین عرضینده میانا و محالیندا بیر نفر سوادسیز آدام تاپیلماز، چونکه هاموسی سواد لانماق مشغله کیچه. گوندوز یاناقدا دولارمعلم خصوصیندا، تبریزه پیشنهادویریلمیش و آذربایجان معارف اداره‌سی طرفیندن ده قبول اولونمیش‌ایسه‌ده هله‌لیکده‌ معلم

اولمادیغیندان، ایندی بورادا اولان معلم‌لریمیز فوق‌العاده فداکارلیق گوسترمکده‌دیرلر. مثلا ایندی ساعت (۷) دن (۱۱) ه قدربیر معلم درس ویرمه‌جکی‌یرده، شاگردلرین ایکنجی حصه سینده کون اورتادان صونرا ساعت بیر یاریمدان ۴ یاریما قدر ینه‌ده تدریسه مشغول‌در. معلم آزلیغیندان هر گون ایکی وقتده درس‌ویرمک مجبوریتینده‌درلر.

قالان ۵ حومه‌ده‌ده مدرسه تاسیس ایتمک ایچون تدارک، باشلانیلمیش و تبریزدن معلم گوندریله‌جکی بیزه یازیلمیش‌در.

میانانین توزینده کیچن ایل ایکی مدرسه وار ایمدی بیریسی ۸ کلاسلی بیرسیده آلتی کلاسلی. ایکی مدرسه‌ده آلتی یوز طلبه تحصیل ایتمکده‌ایدیلر.

۲۶ آباندان نهضتیندن ۱۰ گون صونرا بیر ده‌ده ۴ کلاسلی مدرسه آچیلدی اوزمان ۱۸۰ نفر شاگردی وارایدی بو ایل بو یئنی مدرسه‌ده فقط ۳۶۰ نفر اوشاق درس اوخوماقدادر. بو ایل‌او ۸ کلاسلی‌مدرسه‌میزه بیر کلاسدا علاوه ایدیلمه‌یکیندن ۹ کلاسلی‌اولموشدور طلبه‌لرینین صایی‌ایسه (۷۵۰) نفره بالغ اولموشدور.

تبریزدن ۳۸ نفر معلم ایسته‌میشیک و بیزه مساعد جواب ویریلمیشدر. ۶ کلاسلی مدرسه‌ده کیچن ایل ۲۴۰ نفر بو ایل ایسه ۴۰۰ نفرتحصیله مشغولدر.

۶ کلاسلی مدرسه‌نین محلی معادره اولونان ملک‌لردن اولدیغینا گوره، آقای پیشه‌وری‌نین دستوری ایله همان ملک مدرسه‌یه همیشه‌لیک مال ایدیلمیشدر.

یئنی مدرسه‌نین محلی دولتی اولدیغیندان مدرسه‌یه ویریلمیشدر.

نهضتدن صونرا والغزالدا کارگرلر بالالاری ایچون ۴ کلاسلی مدرسه آچیلمیشدر ۵۴ نفر تحصیل ایتمکده ایدیلر. بوایل والغزالداکی شاگردلرین صایی هله لیکده معلوم دگیلدر.

میانانین کیچن ایللرده دولتیت آبیاریسنا ویردیکلری مالکانه بهره‌سی ۳ مین تون اولاریمش.

بوایل کندصدرلری محلی‌انجمن‌لر مصرفیله مالکانه توپلادیقلارینا گوره هله‌لیکده میانانین دولته ویره‌جکلری بهره‌نین نه‌مقداردا اولدیغی معلوم دگیلدر. هرحالدا کیچن ایللره نسبتله آرتیق اولاجاغی تعیین ایدیلمکده‌در.

میانایا کفایت ایده‌جک‌قدر ایشیق ویرمن بیر مکمل الکتریک کارخانه‌سیده تاسیس اولونموشدر. شهره صو گتیرمک ایچون‌ده حاضرلیق آپاریلماقدا ایدی.

* * *

میانادان دوشدوکده (بوستاناوا) محشرتین بیر نمونه اولموشیدی. جمعه گونی مهرآیینین بشینده (بوستاناوا) دا، اطرافدان گلن کندلیلرین اشتراکیله تقریبا بش آلتی مین نفرلیک طنطنه‌لی بیر میتینغ، (بوستاناوا) محلی کومیته‌سی طرفیندن تشکیل ایدیلمیشدی. بو میتینقه مرکزی‌کومیته نماینده‌لریندن آقای میامی، آقای دوکتور جهانشاهلو آقای شاهین و سایرلری‌ده شرکت ایتمیشدیلر. میتینقین‌موضوعی بیرسوگلو سی و دولته ویریلمک غله یاره‌سینده دانیشیلار ایدی.

بو میتینقه (قرچمن) دن‌تاپاسمیچیا قدر اولان کندلرین اهالی‌سی اجتماع ایتمیشدیلر.

یول بویی کندلی‌قافله‌لری اللرینده اوچ رنگلی ایران بایراقی و آغ‌پارچالار اوزرینه یازیلمیش فرقه میزین شعارلاری تموج ایدمن حالدا، اوزانیب گیتمکده‌ایدی. فرقه میزین رهبرلیکی ایله، توز حقوقینا و توز آتا یوردینا مالک اولوب، توز مقدراتینی الـه آلان

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

عراقدا آذربایجان ...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

بالنیز عراق دولتی، انگلیس‌قوشونلرینین بصره‌ده توپلانماسینا اعتراض ایتمه‌دی دگیل، بلکه‌ده عراق‌داکی هیئت اجتماعیه‌نین بوخاری‌طبقه‌سی ایراندا‌کی انقلابی عنصرلرین فعالیتینه انگلیس دولتی‌نین زور ایله جواب ویره‌جکی تصمیمنی گوردیکده، نه‌قدر مسرور اولدیقلارینی‌علنی صورتده نشان ویردیلر. اما بوطرفدن‌ده عراق دولتی اونون تاریخی معاقلی و عراق اداره‌لری حقیقی انقلابی فکرلرینه وایده‌آل‌لارینا جواب ویرمک مجبوریتنی حس ایتمکده درلر. مترقی افکار و مصالحه ظاهرا رعایت اولونماسینا عراق دولتینه خارجدن‌ده نصیحت ویریلمه‌سی ممکندر، کیچن ایله قدر بوتکامله دوغری گیتمکدن بیر اثر یوخ ایدی.

حتی بغداد دا اولان خارجیلرده عراق ملتی‌نین آراسیندا وجوده گلن بو نهضته متوجه دگیل ایدیلر.

ایران آذربایجانی‌نین‌حوادثی و بیرانقلابی نهضتین بوولایتلرده وجوده گلمسی، اورتا شرقده‌خصوصیله عراقدا چوخ درین عکس‌العمل حصوله گتیرمیشدر عراق مطالعه‌ینده چوخ شدتلی سانسورلاونماسینا باخمیاراق بو خبر ایلدیریم سرعتله یاییلمیشدی.

ظلم وفشار آلتیندا، یاشایان عراق خلقی‌ده بوتون اورتا شرقین اهالی‌سی کیمی، آذربایجان نهضتینی اورتاشرقه نجات ویرن بیرنهضت آدلاندیرمیشلار.

عراقدا شدتلی سانسور موجود اولدیغیندان عراق‌ملتی، آذربایجانداکی نهضتین حقیقی جریانیندان مطلع اولمادان، (ایده آل) اوزیندن اونی باخشی تشخیص ویردیلر.

• آذربایجان نهضتی‌نین دنیاده بیر آراجیق دیمکی‌توبه‌یسی کیلمدن‌صونرا، خوزستانداکی ایران کارگرلرینین، بوتون اورتا شرقه تکان ویرمن اعتصابلاری عراق ملتینی‌ده حیرته سالدی؛ دنیاده انگلیسلرین ان‌مهم نفت معدنلرینین بیرینده بیله بیر اعتصاب اولماغینا تعجب ایتمکده‌دیلر.

خوزستان اعتصابیندان صونرا، لبنان‌فلسطین وعراقدا چوق مهم‌اعتصاب ظهوره گلدی و عراق دولتی عراقین استبدادلی و اونی حفظ ایتمک ایچون آغیر مسئولیت آلتیندا اولدیغنی‌یاواش یاواش یاشادوشدی، و بیردن‌بیره چوخ مشکل و اجتماعی مسئله‌لرین قوینده قرار دوتدی.

آذربایجان نهضتی وجوده گلن گوندن، عراق‌سیاستدارلاری ایکی یولدان بیریسینی انتخاب ایتمکدن باشقا چاره‌لری اولمادیغنی دوشوندیلر : یا انگلیس‌لرین‌ویاخود شوروی‌لرین طرفینی گرک دوتسونلار و حقیقتده بیرنجیسی گوندن چون اولمکی‌یولی انتخاب ایتمیشلر اولی گیتمکه یاشلادیلار. بو سیاستدارلارین انقلابی نهضتلردنت قورخمالاری خلقین ترقیسی و تکامله دوغری سیر ایتمه‌لرینه‌انگل‌اولموشدور. توز استقلالی‌نین‌ایلک گونیندن یاباجی بیردولتین نفوذی آلتیندا یاشامالماتعمیم دوتموش بیر تولکه، ایندی حقیقی استقلاله یتشمک‌ایچون توز الیه‌توزینه ماجـلر ایجاد ایده‌بیلر.

(لوموند) روزنامه‌سی مقاله سینین آخرینده‌سوروشور: عراق حکومتی‌نین حقیقی استقلاله نایل اولماسی ممکن‌درمی؟ اونون موفق اولماسینا‌فرانسا امیدوارد ر دیه، توزی‌ توزینه‌جواب ویریر.

چاویرمن ر. آذری

م. محمدلی عباس

سووه‌تلر اتفاقندا تعلیم و تربیت

«رهبر» بعضی فصللرینده اوشاق باغچاسنین هردسته‌سی ایچون آیریجا گوستریشلر ویریلیر (کیچیک دسته ۳-۴ یاش، اورتا دسته ۴-۵ یاش، بوخاری دسته ۵-۶ یاش) مثلا، فیزیکی مشقلر، معین قاعده‌یه گوره اوینانیلان اویونلار، ماهنی، طبیعتله تانیشلیق‌دا بوصیرا ایله گوسترلمیشدر.

بوجور بولگونین صنفی اولدیغی فصللرده بوتون دسته‌لر ایچون عمومی اولان پروگرام - متود گوستریشلری ویریلیر (مثلا مدنی - صحی - وردشلرینین تربیه ائدیلمه‌سی) و یا مکتبه قدر یاشداکی کیچیک و بویوک اوشاقلار آراسینداکی فرقلر گوستریلیر. (یارادیجیلیق اویونلاری، دانیشیغین انکشافی)

۱۰ - سووه‌ت اوشاق باغچاسینین مربیسی سووه‌ت اتفاقیندا مربینین وضعیتی

سووه‌تلر اتفاقیندا سوسیالیزمین غالب گلمه‌سی بشریت تاریخینده ایلک دفعه اولاراق حقیقی خلق خیالیلارینین میدانا گلمه‌سی و آرتماسی ایچون شرایط یاراتمیشدر. سوومت خیالیلاری بیلیک و تخنیکا ایله سلاحلانمیشدر، او خوشبختلیکی ایچون چالیشدیغی خلقه قیریلماز بیر رابطه ایله باغلیدیر. سووه‌تلر اتفاقیندا خیالی بویوک دقت و قایغو ایله احاطه ائدیلمیشدر.

«عموم اتفاق قومونیست فرقه‌سی تاریخینده» دییر: «سووه‌تلر اتفاقینین خیالیلری ده دگیشمیشدر. اوز کتله‌سی اعتباریله سووه‌تلر اتفاقی خیالیلری تامیله یئنی خیالی اولموشدور. بوخیالیلرین چوخی فعله و کندلیلر ایچریسیندن چیخمیشدر. بو خیالیلر کهنه خیالیلر کیمی قاپیتالیزمه دگیل سوسیالیزمه قوللوق ائدیر. خیالیلر سوسیالیزم جمعیتین حقوقجا برابر عضوی اولموشدور. بوخیالیلر فعله و کندلیلرله بیرلیکده یئنی، سوسیالیزم‌جمعیتی قورور. بوخیالیلر خلقه قوللوق ائدمن وهربیر استثماردان آزاد ائدیلمیش یئنی تیپلی خیالیلردر. بشریت تاریخی هله بیر خیالیلر گورمه‌میشدور».

سوومت خیالیلرینین سایی چوخ و ان موهم دسته‌سی معلملردر. معلمین رولینین اهمیتینی لنین و استالین دفعه‌لرله گوسترمیشلردر.

«یئنی معلم وظیفه‌سی، معلمین فعالیتینی جمعیتین سوسیالیزم تشکیلاتی وظیفه‌سی ایله علاقه‌دار ائتمکده‌در».

«یولداشلار، تبریکلریزه تشکر ائدیرم و قارشیمیزدا دورات گنج نسلی یئنی‌حیات قورماغا حاضرلاماقدان عبارت اولان بویوک ومسئول‌وظیفه‌نین عهده‌سیندن گلمه‌نیزی آرزو ائدیرم». (لنین معلملر قورولتاییندا).

«خلق معلملری گروهی، سوسیالیزم اساسیندا یئنی حیات قوران تولکه‌میزین بویوک زحمتکشلر اوردوسینین ان گرکلی حصه‌لریندن بیریدر». (استالین معلملر قورولتاییندا).

مرکزی فرقه کومیته‌سینین مکتب حقینده‌کی بوتون قرارلاریندا تعلیم و تربیه رولینین اهمیتی. اونین یتیشمکده اولان نسله بویوک تاثیری گوسترلیر. قومونیست فرقه‌سی ۱۹۳۶ - نجی ایل ۴ ایون تاریخلی «خلق معارف وزارتلری سیستماسیندا پئدالوژی تحریفلر حقینده‌کی» قراریندا «بیر علم اولان تعلیم و تربیت اصولینین و بو علمله مشغول اولان، اونی حیاتا گئچیرن مربیلرین حقوقینی بریا ائتمک»، اوشاقلارین تربیه سینده مربینین رولینی آلچالتماق ایچون هربیرتشبثی آرادان قالدیرماق طلب‌اولونور.

سووه‌تلر اتفاقیندا مربیلر، اونلارین مادی وضعیتی، اونلارین‌ائدئولوژی جهتدن آرتماسی، اختصاصلارینین یوکسلمه‌سی‌ایچون چوخ بویوک‌قایغو گوستریلیر.

«سووه‌تلر اتفاقیندا خلق معلمی ائله‌بیر بویوک‌یوکسکلیکه قالدیریلمیشدر که او، بورژوا جمعیتینده او یوکسکلیکده هئچ بیر زمان دورمامیش و دورادا بیلمز. بو - اثباتی گرک اولمایان بیرحقیقتدر. بیز بو ایشی یتیرمه یتیرمکه سیستماتیک‌اولاراق، دونه‌دن، اینادلی بیر صورتده اونین معنوی یوکسلیشی اونین حقیقی یوکسک آدا هرطرفلی حاضرلانماسی وباشلیجا اولاراق، ینه‌ده باشلیجا اولاراق اونین مادی وضعیتینی یوکسلتمکله گئتمه‌لیدیر».

اوشاق باغچالارینین مربیلری کیچیک اوشاقلارین تربیه‌سی و اونلارین مکتبه حاضرلانماسی کیمی مهم بیروظیفه‌نی یئرینه یتیریرلر. لنین‌لار - سووه‌تلر اولکه‌سینین گله‌جک وطنداشلاری اولاجاق یئنی نسلین تربیه‌سی کیمی مسئول بیر وظیفه تاپشیریلیر. اوشاغین انکشافی اونین شعورینین تدریجی فورمالاشماسی، اونین باجاریقلارینین گئت - گئده اورتایا چیخماسی ومحکم لشمه‌سی کیمی گوزه‌ل بیر منظره یوخدر. بو انکشافا رهبرلیک ائتمک ماراقلی آنجاق مرکب بیر وظیفه در. سوومت اتفاقیندا مربی آدی چوخ شرفلیدر. اونا «دنیادا بوتون قاپیتاللاردان ان قیمتلیسی ان حل ائدیجی‌سی اولان بیر قاپیتال» ایناتیلیب تاپشیریلیر. بونا گوره‌ده معلم حقینده دییلنلر اوشاق باغچاسی مربیسینه عایددر.

سووه‌ت اوشاق باغچاسی مربی‌سینه ویریلن طلبلر

مربی‌نین شخصی نمونه اولماسی اوشاقلارا چوخ بویوک تاثیر گوستریر. اونین فکیرلری، ذوقی، حیاتا قارشی مناسبتی گوندن گونه اوشاقلارا تاثیر باغیشلاییر بونا گوره‌ده مربی‌یه چوخ بویوک طلبلر ویریلیر. او، سوومت اوشاقلارینین تربیه‌سی کیمی شرفلی و مسئولیتلی بیر وظیفه‌یه لایق اولمالیدر. م. قورکی بو خصوصدا یازمشدر: «اوشاقلاری‌تربیت ایتمک بویوک‌دا باجاریر. **آنجاق اونلاری تربیه ائتمکی باجارماق بو، استعداد و حیاتی گنیش آنلاماغی طلب ائدن بویوک بیر دولت ایشیدر»**

اوشاق باغچاسینین مربی‌سی آتالیقداکی طلبلری تامین ائتمه‌لیدر.

سوومت اوشاق باغچاسینین مربی‌سی سوسیالیست وطنینین پاتریوتی، تولکه‌نین سیاسی حیاتیندا اشتراک ائدن فرقه‌لی و یا فرقه سیز اولمالیدر. او، توز سیاسی سویه سینی یوکسلتمک اوغروندا یوروللمادان چالیشمالیدر تربیه‌چی توز ایشی نیت اوستاسی اولمالیدر.

اوندان اوشاقلاری‌سئومه‌گی‌اونلارین‌خصوصیتلرینی‌باشقی بیلمه‌گی، اونلاری ترکیه سکی باجارماسی طلب ائدیلیر. مربی مکتبه قدر تربیه تئوریسینی، **تعلیم و تربیت ایش متودلارینی بیلملی توز اختصاصینی همیشه یوکسلتمه‌لی پداقوژی ادبیاتی ایزله‌مه‌لیدر.**

میانا خاطراتیندان

۲ لیجی صفحه‌دن بقیه

آذربایجان کندلی‌سینین مسرتی‌نی و اوئلارین روحلرینین یوکسک‌لیگینی قلم ایله یازیب مجسم ایتدیرمک ممکن دگیلدیر. دوشه‌قدر استبداد زنجیری ایله باغلانان و ارتجاع بامباچاسی‌و کابوسی آلتیندا ، اوزیندن و دنیادن خبرسیز قالان آذربایجان کندلی‌سی ، سایر اولکه لرده ربع قرن ده ممکن اولمایان بیر سیاسی اتباعه قدم قویموش ، اوایندی ئوز مقدراتینی فرقه‌میزین تاکتیکی و گوستریشی اوزرینه دموقراسی اصولی ایله ئوزی حل ایتمکده‌دیر. آذربایجانداکی امنیتین معنی‌سی بودر که ، آذربایجانین بش حصه‌ده دوورت حصه‌سینی تشکیل ویرمن آذربایجان کندلیسی ئوز وطنینین گوزل آذربایجانین داغلاری ، داشلاری و چوللرینین کشیکچی‌سی ئوزی اولموشدور. جنت کیمی اولان وطن محیطی‌نین معطر هواسی ، بیر ایل بوندان اوله قدر ارتجاعین پیس ومتعفن نفسی ایله مسموم اولدیغینا گوره ، اونی آزادانه استنشاق ایده بیلمه‌ین او چنلر باغلار ـ سرین بولاقلار قارتالی آذربایجان کندلیسی ، بوگون الینده وطن بایراغی ، دیلینده آذربایجان نغمه‌سی اولدیغی حالدا ، آچیق هوادا ، آزادانه ئوزینین وئوز وطنی نین گله‌جکینی داها دا آرتیق اطمینان بخش بیر صورتده تامین و تحکیم ایتمک ایچون چوللرده کندلرده و شهرلرده متینغ لر ، قونفرانسلار انجنلر و جلسه‌لر ترتیب ویرمکده‌دیر.

مبالغه‌سیز دیه بیلیرم که ، آذربایجان کندلی‌سینده گوردیگیم اتحاد و اتفاقه ممکن در شرق ئولکه لرینین هیچ بیرسینده تصادف ایدیلمه‌سین. آذربایجان کندلی‌سی حقیقتا فرقه‌میزین رهبرلیکی اثری اولاراق رشد سیاسیه قدم قویموشدور. او ، ایندی ترقی ، علم ، معرفت و مدنیت یولونی گیتمکده‌در ، اونی هیچ بیرقوه بو گیدیکی یولدان قایتارا بیلمز ، اونون حقینی ، آزادلیغینی ، حریتینی و اکینه‌جک یئرینی یعنی وطنی‌نی کیمسه بیرداها الیندن آلا بیلمز اونلار آنلامیش لاردر که ، هر بیر ساحه ده خصوصیله غلبه‌یه عائد اولان بارده ، ئوز اللری ایله قوردیقلاری آزاد حیات و آزاد تشکیلاتیمیزین تقویت و تحکیمی ایچون ، فرقه‌میزین او امرینی گرک یئرینه گتیرسینلر !

اونلاری ایندی‌یه قدر دوز سوز و دوغرو یول ایله آیدین مقصده چاتدیران فرقه‌میزین گوستریشلرینی داهادا آرتیق یئرینه گتیره جکلرینه ایتیک . سیاسی عقل و رشده مالک اولان قهرمان آذربایجان کندلی‌سی النده‌کی اوراق وچیکینده‌کی تفنک و باشینداکی مفکوره ایله آزادلیغیمیزین ضامنی‌در.

سعادت نغمه‌سی

سوگیلم ! چوخداندر چوشقون خیالیم ،
تبسم له دولو دوداغیندا در .
شادلیق علامتی یاخشیلار یئندا ،
بیرده که فیرازموش یاناغیندا در .

***

سنه باغلیاندا اورک عشقی ،
اوخشاردی روحیمی بهار سوسیسی .
بوتوت عاشقلر ده ایندی من کیمی ،
ئوز گوزل یارینین قوجاغیندا در .

***

ظلم و اسارته چکمیشیک قلم ،
خوشبخت حیاتیمه شاهد در عالم ،
بوتون شرق الینده بو شانلی فرقه ،
ملی آزادلیغین دایاغیندا در .

***

شفقده هامو دات وفالی بلبل ،
سوگیده اولیات مثالی بلبل ،
ازلده گوزلری جفالی بلبل ،
ایندی اوز گلی نین یوداغیندا در .

***

نه محنت ایزی وار ، نه ئولوم ، نه قان ،
داها قاپولاری دویمور قار ، بوران
فخر ایدیر بو گونو گوردیکم زمان ،
هر یئرین گل آچمیش گنج چاغیندادر .

***

بو گوزل شفت حیات ، بو آیدین سحر
ویریب خلقیمیزه نه گنمز هنر
سپاقلاردان چخمش قورخماز ایگیتلر
بیزیم آذر ستات تویراقیندا در .

***

آرتیق ایرانیدا دا آیملار دات یئری ،
دموقرات نهضتی دوتوب هر یئری ،
تحکیمه بیر دودیم وار ظلمیت زنجیری
قوجا شرق الینیت ایاقیندا در .

تبریز **هاشم زاده**

اعلان

مژده ! مژده ! مژده !

آذربایجان ملی توخوجی «ظفر» کارخانه‌سی خلقه ویردیکی وعده‌لرینی اجرا ایدرک ، گونی ـ گوندن هر رنگ محصولینی انکشاف ایتدیریب ، دواملی، قشنگ و اوجوز قیمته عمومین استفاده سینده قویماقدان ئوتری ستارخان خیابانیندا وطن قادی سی مقابلینده «ظفر کارخانه سینین ساتیش شعبه‌سی» آدلی بیر مغازه تاسیس ایدیب ، او جوز قیمته جزئی و کلی مقدارهر نوع جنس ساتیشا قویموشدر . عموم خانملار و آقالارا خبر ویریلیر که غفلت ایتمه‌سینلر .

ش ۳۰۷ ۲ـ۳ آذربایجان ملی توخوجی ظفر کارخانه‌سنین مدیری‌ـ جاوورش

اداری اعلان

روزنامه اداره‌سی طرفیندن نماینده‌لیک ومخبرلیک شرایطی گوندردیگیمیز آقالاردان تقاضا اولونور تیزلیکله شرایطنامه‌نی تکمیل ایدیب بو اداره‌یه قایتارسینلار مایل اولمیان صورتده کتبی اولاراق اطلاع ویرسینلر که اونلارین یرینه باشقا نماینده معین اولسین . مدیریت ۲ـ۳

فرقه‌وی اعلان

بونیله بوتون شهر کمیته سینین فرقه‌عضولرینه خبرویریلیر که ئوز عضویت کارتلارینی مهر آیینین آخرینه‌کیمی مربوط حوزه سینده (کنترول اولدی) مهری ایله مهر ایدمه‌لیدرلر .

تبریز شهر کمیته‌سی

اعلان

آلتنجی ابتدائی کلاس ایچون ادبی قرائت کتابی نشراولدی عمده ساتیلان یئری معارف انتشارات کتابخانه‌سی . ۱ـ۳ ش ۳۱۳

اخطار

شهر اداره سینده ایش اولماماق مناسبتیله ایش تقاضاسی ایدن اشخاص بو وسیله ایله خبر ویریلیر بو اداره‌نین استخدام دایره‌سینه مراجعه ایتمکدن خود دارلیق ایتسینلر شهر اداره‌سی که جکده یئنه‌دن ایشچی یه احتیاجی اولورسا ایش و زحمت اداره‌سی وسیله‌سیله استخدام ایده‌جکدیر .

ش ۳۱۵ تبریز بلدیه رئیسی

اعلان

بعضی اشخاصین سابقه‌سی بارەسینده پست شهری وسیله‌سیله بی امضا نامه‌لر مرکزی تفتیش کمیسیونا یوللانیر ومقاده گلایه اولونورکه بیرده بارەسیر نامه‌لره ترتیب اثر ویریلمیر بووسیله ایله او فرقه یولداشلاریا خطر ایله اولونور بوکمیسیون بی امضا نامه‌لره جواب ویرمکه مجبور دگیل بیر شخصین بارەسینده ایرادی اولان بیرفرقه چینین گرک شهادتی اولسون ئوز معلومات و مدارکین آیدین صورتده حضورا یاکتبا بوکمیسیونا یتیرسین تارسیده‌لیک اولسین .

مرکزی کمیته‌نین تفتیش کمیسیونی

اعلان

ستارخان خیابانیندا موزیقال مغازاسیندا شوشا جیرانی ـ آلاگوز ـ بیر بوسه ویر ـ خماردر گوزلرین ـ چال پایاخ ـ پئری دام اوسته‌ پری ـ دلی جیران لیلا ـ گوردون گوزه‌لی ـ قارا گوزلر ـ رقص ـ بنوشه و خان شوشینکی‌نین شوشانین داغلاری و باشقا صفحه‌لرده اوجوز قیمته ساتلماقدادر . ۲ـ۲

ش ۳۱۱ اون عدد صفحه آلانا بیرعدد پولسیز اولاراق تقدیم اولونور.

اخطار

اطراف شهر قصبه‌لرده اولان عدلیه دفترلریندن بو آخیرلرده انحصار وراثت ؛ مزایده حراج اعلانلاری آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینه چاپ ایتمکدن ئوتری گوندریلیر بو وسیله ایله اونلارا خبر ویریلیر اوسته گوسترین اعلانلاری گوندرمکدن خود دارلیق ایتسینلر . ۲ـ۳ مدیریت

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی مرکزی اداره‌سی امیر کاروانسرا میداندان انجمن ایالتینین مقابلینده سابق ایش‌وزحمت اداره‌سینین بناسینه انتقال ویریب‌ ور بو گون ایش ساعتلرینده اشخاصین مراجعاتی ایچون حاضردر. ۲ـ۵

ش ۳۱٤ آذربایجان فرش شرکتینین مدیر عاملی ـ حسین نوبری

اعلان

سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلیان ایران جمعیتینین آذربایجان شعبه‌سی جمعیتین بوتون عضولرینه بیلدیریر که جمعیتین اداره هیئتینین ئوتن سه‌چکیسی بو گونلرده باشلاناجاقدیر . جمعیتین اداره هیئتینین قرارینه گوره هیئت سه‌چکیسینده عضولیک حقینی مرتب صورتده پرداخت ایدمن عضولر اشتراک ایده‌جکدر .

بونا گوره‌ده بوتون عضولر مهر آیینین ۲۱ نه قدر عضولیک حقی‌نی نامیله جمعیتین خزینه‌دارینا وترتیب قبض آلمالیدرلار . بئله قبضی اولیانلارا سه‌چکیده اشتراک ایتمک ایچون ورودیه کارتی ویریلمیه‌جکدر . ۲ـ۳

جمعیتین اداره هیئتی صدری م.ع صفوت

سوومت کتاب مغازه سینده

ستارخان خیابانی

تازا تورک صفحه‌لری ساتیشا بوراخیلیب

۱ ـ چال پاپاق . ۲ ـ بیر بوسه ویر . ۳ ـ پری دام اوسته پری .
٤ ـ خماردیر گوز لرین . ٥ ـ قارا گوزلر . ٦ ـ گوردوت گوزه‌لی .
۷ ـ آلاگوز . ۸ ـ شوشا جیرانی . و باشقالاری

((وطن)) سینماسی

بوگون — هرگون

شرق حیاتیندان بویوک سوومت فیلمی

طاهر و زهره

اداری اعلان

بوتون شهر و قصبه‌لرده وقتی گورتارمیش آبونه‌چی‌لریمیزدن تقاضا اولونور ئوز آبونه پوللارینی تیزلیکله بواداره‌نین مالی شعبه‌سینه گوندرسینلر و بیرده آبونه ایتمه‌لر اولیه آبونه پولونی گوندرمه‌سه‌لر اولاریت تقاضالارینه ترتیب اثر ویریلمیه‌جکدر . مدیریت ۳ـ۱۰

۱۳۱۸ . خاطرات دفتریندن

حمزه

آستفینك ـ آربوهاد

ـ۱ـ

بیز خاچاطورایله بارون آوانسین میخانه‌سینده تانیش اولدوق اولکی دفعه ایدی که من یولداشیمین اوزون مدت مه پروپاگانده ایتدیگینه گوره شراب ایچمکه حاضرلاشمیش ایدیم .

اول آخشام میخانه‌یه گئتدیک ، یولداشیم توصیه ایتدیردی که شرابی ایچن زمان دادین آغزیما آلمایم ، من هرنه قدر چالیشدیم‌سادا اوره‌کیم بولاندی و یالنز بیر استکان ایچه‌بیلدیم ! یولداشیم بیر ایکیسین آندیقدان صونرا که‌فی سیاسی ایدی . بوزمان بیر نفر ارمنی ایچری داخل اولدی . نه جور اولدی ایسه بیز اونونلا تعارف ایتدیک .

اودا بیزیله شراب ایچیب کئف لندی . ایتیک چیخدیقدان صونرا بیز اونون ایوینی تانیماق ایچون اونونلا بیرلیکده گذیرانا طرف یولاندیق .

* * *

خاچاطور بیر نفر کارگردی ، اونلار بیر حیط ایچاریسینده ایکی همسایه‌دورلر . خاچاطور ئوز آرواری ، اوشاقلاری ، آتاسی و باجیسی ایله بیرکیچیک اوطاقدا یاشاییر . بو اوطاقدا قیشلی

بیر شی یوخدیر . لاکن چوخ سالیقه‌لیدر . آغ گلی تاخته‌سینان بیر بیر و نیه صندلی بو اوداده بیر طرفده قویموشلار . ایکنجی اوطاق ایسه آنجاق بعضی خیرده ـ خیردا شیلری دوتاییلر .

بیز اوطاقدا اوتورماقین خاچاطورین آروادی و صونرا قوجا آتاسی ایله تانیش اولدیق .

بیزیم نظریمیزی بیردن ـ بیره جلب ایدمن خاچاطورین باجیسی ایدی . او گلیب بیزه خوش گلدین ؛ دئدی . او ، لال ایدی . بیز فقط اونین «ع . . . » حرفینی عربیه تلفظیین سیبه بیزه و صبین ایتیدیردیک . لاکن اونون اوزینده دورین بیر سه‌وینج دوشونولوردی .

خاچاطور نجات چکن کیمی نظره گلیردی ، چونکه او ، بیزدن یئیرالیق الده بیلیردی .

داینیشا باشلادیق ، هله بیز ، ایوده ایکی خیردا قیزین اولدیغینی دا ایندی دوشونوروک .

اونلار . جورابلارین گیینکه ، باشلارین داراماقا مشغول دورلار من خاچاطورین قوجا آتاسینا باخیرام . اودا بیزیم گلمه‌گیمیزه سه‌وینیر .

آنی دیلیه‌یم‌که منیم یولداشیم انسرلیک مکتبینین طلبه‌لریندن در . او ، هیچ شبهه گتیریر ، سالم و شتلی بیر بدنه مالکدر .

بولار ، بو فقیر خانواده اونون بورایه گلمه‌سینه امتعاز ایدیرلر . چونکه‌اونلار بیر دفعه‌ده اولور ـ اولسون ایته‌ده کیمی بوجور بیر دجاب سرمنگه ؟ و آغابه کوروشمکه دانیشماغا جرئت ایتمه‌ییب موفق اولماییبلار .

خصوصیله اونی‌لر انسرلردن دها آرتیق قورخوردولار ، چونکه اونلار دوگولب ـ سه‌وینمکمن صونرا قزلبای‌طرفیندن توقیف اولوب زندانادا دورتوردیلر .

نه ایتک ، ؟ بیزیم بیر وطنده یاشیان حبیب برعلی ایله بیزیم اورتامیزدا آیریلیق سالمیش‌ایدیلر .

امیرلر ، نظامی‌لر ملت لی آیری بیر ملته سایلیرایدی ، چونکه اونلارین تشکیلاتی خصوصی سیاستلرین وخصوصی آدام لارین منافعینی حفظ ایتمک ایچون خصوصی شرائط اوزرینده وجوده گلمیش ایدی .

آخرده مطلق بیر سکوت حاکمی یورودور . خاچاطورین کیچیک قیزلاری قوال چالیب مقدمه‌سیز اولاراق اودنی‌جه اوخوماغا باشلادیلار . بو ، بیزیم ایچون تعجبلی ایدی . دیمک اونلار بوفقیر محیط ده ئوز شیرین ترانه‌لری و گوزل سسلری ایله ۱۲ ساعتدن آرتیق خسروی‌کارخانه‌سینده ایشله‌ین آقالارینی هرگون آخشاملار اوایشدن گله‌یکمن صونرا ییغلیکه دینجله‌یرلر .

ابدی مذاکره لر

اول صفحه دن بقیه

بو ملی دوشمنلرین‌مرشاسی و خلق کتله لرینین غنارى و ها بئله دنیا دموکرات جبهه سینین باسقی‌سی آلتینده مصر هیات حاکمه سی و ها بئله انگلیز حکومتی معاهده‌ده تجدید نظر ایتمک ایچون راضیلیق ویردیلر .

لیکن مصر افکار عمومیسی مذاکره لرین شروعیت خارجی قوه‌لرین تخلیه سینین علی صورتده باشلانماسینا سودان ناحیه‌سینین مصره‌الحاق ایدیلمه سی اساسینا دایاناسینا موکول ایتمیش ایدی .

مصرده گرگینلیک سون حدینه یئتدیکی ایچون انگلیز پارلمنی فوق‌العاده بیر اجلاس تشکیل ویردی انگلیز ایشچی حکومتی صدری « اتلی » مصری تخلیه ایتمکه مصمم اولدیغینی اعلام ایتدی .

انگلیز محافظه‌کارلاری و اونلارین رأسینده « وینستون چورچیل » شدتله بو قراریت علیهنه اعتراض ایتدیلر. « چورچیل » بوایشی انگلیز تاریخینده واقع اولموش ان بویوک خطا ادلاندیردی و مسئولیتین « اتلی » حکومتینه عائد اولدوغونی اعلام‌ایتدی .

بو رسمی « وعده » لر و « تظاهر » لردن سونرا ، مذاکره لر آلتی آیدان بری دوام ایدیر...

بو مذاکره لر اثرینده مصرافکار عمومیسینین هیجان آتشی اوزوه‌رینه سو سپمکه موفق اولان انگلیزلر ، تولانیلماز مصرلی عنصرلری « قومونیست » لیک و خارجی دولتلره سانیلماق جرم لری ایله توقیف ایدیب حبسلره گوندردیلر ...

مذاکره‌لر دوام ایدیر ، لاکن انگلیز هیاتی صدری « لرد استزگیت » و انگلیز خارجی ایشلر وزیری مستر « بوین » طرفیندن پیشنهاد ایدیلن یئی معاهده‌طرحی‌ ۱۹۳۶ نجی معاهده سینین ایکنجی طبعیندن باشقا بیر شئی دگلدر .

بو پیشنهاد ایدیلمیش معاهده موجبنجه انگلیزلر اوز قوه‌لرینی‌مصردن « فلسطین » ، « عراق » و « ماوراء اوردون » نقل ایده‌جکلر فقط بیر « احتمالی محاربه تهلکه سی » اوز ویردیکی تقدیرده انگلیزلرین یئی‌دن مصره دونمکه حقی اولاجاقدر .

« سودانین » « مصره » ملحق ایدیلمه سی ده اورادا فعلی انگلیز اداره سی آلتینده عمله گلن بیر رفراندوما موکول اولموشدور .

مذاکره لره باشلانیلان تاریخدن ایندیه دک مذاکره‌لر بو اساسدان تجاوز ایتمه میشدر .

مذاکره‌لرین موفقیت سیزلیگی « صدقی پاشا » کابینه سینین سقوطینه سبب اولدوغی حالدا عمله ده انگلیزلر و مصر حاکمه هیاتی اوز لرینی امیدسیز گوستریه‌مکده درلر .

ایش بو قرار اوزره گیدرسه مذاکره لر ابدیا دوام ایده‌جکدر .

انگلیزلرده بوندان باشقا بیرشئی ایسته‌میرلر . مذاکره‌لری اوزاتماقدان منظور مصر خلقی ایچون اله گلمیش اولان بو مناسب فرصتی آرادان آپارماق و انگلیز اکه‌مونیاسینی همیشه‌لیک اولاراق مصر وادیسینده ساخلاماقدان عبارتدر .

بایتونین دیمیش اولدوغی :

« مصرده حاکم اولان قدرت دنیایه حکم سوره جکدر . »

سوزنی انگلیزلر اونوتمامیشلار در . مدیترانه نی بیر انگلیز دریاسی‌حالینا گتیرمکه چالیشان انگلیزدیپلماسی‌سی و مستعمرانی اصلیده مصری تخلیه ایتمکه اجازه ویرمه‌مکده در .

لاکن معروف آمریقالی مخبر النه گوره ، « بیر مده‌نی هیئت‌لیک سریت اولار . هامی‌نی بیرمعت سریت مکندر لاکن هامونی همیشه سریت امکانسیزدر »

اونا گوره ده نه مصر خلقنی و نه ده بوتون دنیانی بو کیمی تشبثلر ایله همیشه‌لیک گول‌وورماق ممکن دگلدر .

بالاخره بو ابدی اشغال دوره‌سی و ها بئله ابدی مذاکره لر مصر خلقنین اراده‌سی سون قویاجاقدر .

دنیا آزادیخواهلاری آذربایجان...

اول صفحه دن بقیه

چیقارماق و ایرانین حقیقی آزادلیق و استقلالینی تامین ایتمک اولدوغنی گوستردیکیمیز حالدا ارتجاعی منبع لردن تهمت و افترا و یالان سیلی آخماغا باشلادی . مرتجعلرین بوآلچاق ایشدن مقصد لری نهضتیمزیت اصل ماهیتنی گیزلتمک و اونی آیریشگده گوسترمك ایدی .

بئله بیر حالدا آزادیخواه نوروپلوشلار و آزادلیق سئومن انسانلار وارلیقلاریله نهضتیمزدن پشتیبانلیق ایدیب و بو نهضتین ایران آزادلیق و حقیقی استقلالینین ضامنی اولماسنی گوستردیلر اونلار آذربایجاندا خلق اراده سیله یارانان آزادلیق حرکتنی آذربایجان و ایران خلقلرینین قورتولوش یولی اولدیغنی هاموبا ایضاح ایتدیلر . بیر مدت کئچدیکدن آرتیق دموکراتیک نهضتیمزین اصل ماهیتنی هاموبا آشکار و ثابت اولدی حتی مرکزی دولت ایله باغلانان قراردادا دولت - آذربایجان نهضتینین دموکراتیک بیر نهضت‌اولدوغنی رسماتصدیق ایتدی - آرتیق نهضتیمزین اصل‌ماهیتی هاموبا معلوم اولدی . بومرتجعلری اوزی قره‌آزادیخواه لاری ایسه اوزی آغ و باشی اوجا ایتدی .

* * *

دموکراتیک نهضتیمزدن بری خلقیمیز مرحله مدنیت ساحه‌سینده ایره‌لی گئتدیب و قهرمان آذربایجان دموکرات فرقه سینین رهبرلیگی آلتیندا ینه‌ده داها آرتیق سرعتله ترقی علم و مدنیت ساحه‌سینده قاباغا گیدیر . نهضتیمزدن بری تولکه میزده یارانان بیلیگلر و مهم موسسه لر آراسیندا رادیو استاسیونی گورکلی بیر یئر دوتور اوندان توتری که‌بو وسیله‌ایله خلقیمیز اوز حق سوز لری و مشروع ایستکلرینی صریح صورتده بوتون دنیایه یئتریب و بئله لیکله ارتجاعی منبعلرین افتراء یالان وقریلداقلارینین قاباغینیدا موثر بیر عامل یاراندی اوزاق تنطه‌لرده اولان آزادیخواه‌لاردا بو وسیله ایله داهاسیقی صورتده بیز ایله علاقه ده اولوب و آرادا اولان آزادلیق رشته‌سی داها دا محکملندی - آزادیخواهلار آرتیق علاقه و سئوینج ایله تولکه میزین داخلی وضعیتی‌نین گونی‌گوندن ترقیه دوغرو گیتمه‌سی فرقه میزین‌تاکتیکیندن خبردار اولوب و بونولا برابرخلقیمیزین وارلیغی ، اونون بارلاق و اوزون بیر مبارزه تاریخینه مالك اولماسی و آذربایجان خلقنین نه اینکه بیر ملت حتی سیاسی رشده تاپمیش بیر خلق اولدیغی بوتون دنیایه آشکار اولوب و بئله‌لیکه خلقیمیز و نهضتیمیز دنیالی بیر شهرت تاپدی .

بو او لحاظدان داها آرتیق اهمیته مالکدر که آزادیخواهلار بئله‌لیکله مبارزه جبهه‌سینده بیرمنکر ایره‌لی گیته‌لری و بونیله برابر ارتجاعین مبارزه میدانیندا بیر منگرینی الدن ویرمه‌سی و آرتیق بیر شرق ملتین قهرمانلیق و نهضتی ایله آزاد اولماسی و بئله لیکه ارتجاع جبهه‌سینده گونی‌گوندن آرتاندا اولان رخنه لرین داهادا گینشلنه‌سینی گور دولتلر - دنیانین بویوک سیمالرینین آذربایجان

نهضتی باره سینده ویردیکلری نظریه نهضتیمزین آزادلیق ساحه‌سینده نه درجه ده مهم اولماسنی گوستریر - اولی‌سایان و باشقا بو کیمی بویوك شخصیتلرین نهضتیمزی شرقده بیرینجی دموکراتیك نهضت تانیتماسی اولدوقجا اهمیته مالك اولان و نهضتیمزی حقیقی صورتده قیمتلندیرمن بیر مسئله‌دور .

ها بئله نهضتیمز ایران گنجه لری ایران آزادیخواهلاری و آزادیخواه روزنامه لری و مطبوعاتی طرفیندن قیتسنیمیش و آرتیق درجه ده علاقه وصمیمیتله قارشیلانمیشدیر ایران خلقی نهضتیمزی آزادلیغینین ضامنی کیمی استقبال ایتمیشدر نه ایران خلقی و ایران آزادیخواهلاری دگل بلکه بیزدن یوزلر و مینلرجه کیلومتر فاصله ده یاشایان بوتون آزادلیق سئوین‌خلقلر و آزادیخواه شخصلر نهضتیمزی صمیمیتله قارشیلامیش و اونا نسبت اظهارینده حدسیز محبت علاقه‌سی بسله‌ییرلر . بیز بو علاقه دن نمونه اولاراق تولکه میزه نسبت حد لحاظندان اولدوقجا اوزاق اولان فرانسه تولکه سینین شمالی نقطه لریندن بیری یئنی یادوکالمه‌دن گلن بیر آزادیخواه فرانسه لینین مرالیلی بیر مکتوبنی گلن نمره‌میزده عزیزاوخوجیلارین نظریندن گئچیره‌جکیك

دنیا خبرلری

اسماعیل صدقی پاشانین استعفاسی

مهر آیینین ۶ سیندا مصرین باش وزیری اسماعیل‌صدقی پاشا اوز استعفاسینی ملك فاروقا گوندرمیشدر . شاه صدقی پاشادان تقاضا ایتمیشدر یئنی کابینه تشکیل اولاناتك اوزکابینه‌سینده ایشله‌سین احتمال ویریلیر که صدقی پاشانین استعفاسی انگلیس ایله مصر آراسیندا آپاریلان و نتیجه‌سیز قالان دانیشیقلارا مربوط اولسون .

هند حکومت نماینده‌سیله مسیو مولوتوفین گوروشمه‌سی

موقتی هند حکومتینین مخصوص نماینده‌سی مسیو مولوتوفیله مذاکره ایدیب بیر مقدار بئه‌لی ماده‌لریت هندوستانا گوندریلمه‌سینی تقاضاایتمیشدر مسیو مولوتوف‌هند ایله‌سوروت اتفاقی دوستلوقنا‌یوخ صمیمی علاقه گوستریب دیمیشدر که بئه‌لی ماده‌لرین گوندریلمسی بو ایلین آخرینه‌تك ممکن اولان دگلدر .

فرانسه‌ده یئنی اساسی قانون

لندن رادیوسنین خبرینه گوره دونن فرانسه‌نین یئنی اساسی قانونینین مسوده‌سی ملی شورا مجلسی طرفیندن تصویب ایدیلمیشدر و بولدا ایکنجی قدم بو دور که آیا خلق بو قانونی تصویب ایده جك یایوخ ؟ بو قانونت موجبنجه جمهور رئیسنه آرتیق‌اختیار ویریلمیشدر .

یونانستاندا

یونانیدا خلقین بالانچی رای‌آلادان سونرا خاءزور و دیکتاتورلیقلا یونان خلقینه تحمیل اولدی یونونلا فاشیست و سلطنت طلب عنصرلرین حکومت باشیندا اولماقلاریلا یونانیدا ارتجاعی عملیات باشلانیب قوشون و پلیس واسطه‌سیله آزادیخواه‌لارحبس- توقیف و تبعید اولوندیلار آزادیخواه فرقه‌لرین کتوبلاری باغلانیب‌دیکتاتورلیق حاکمیتی یونان خلقینه تحمیل ایدیلدی ایندی بو افتضاحلی وارتجاعی عمللره قارشی آزادیخواهلار لوزمبارزه‌لرینه دوام ویریب و بورولادان آزادلیق یولوندا چالیشیرلار . بیله کی آتن شهرینده منتشر اولونان (ریزوس پاس‌تس) روزنامه‌سی نچه‌گون قاباق تنویت فرقه‌سینین قطعنامه‌سینی‌منتشر ایتمیشدر بو قطعنامه‌ده یونان قشونلی طرفیندن آزادیخواهلار علیهنه اولونان

« حزب توده » این مهرگان جشنی و ایکنجی قونفرانسینین تشکیلی مناسبتیله ، مذکور جشنه اشتراك ایتمک ایچون ، آذربایجان مطبوعاتیندان تلگرافیله ایدیلن دعوته گوره آقای شبیده وآقای فتحی خشگنابی « آذربایجان » و آقای حبیب‌الهی (جودت) روزنامه‌لری نماینده‌لیگی سمتیله ۸ر۷ر۲۵ ده تهرانا حرکت ایتدیلر.

آذربایجان مطبوعاتی نماینده‌لرینین تهرانا حرکتی

(حزب توده) این مهرگان جشنی و ایکنجی قونفرانسینین تشکیلی مناسبتیله ، مذکور جشنه اشتراك ایتمک ایچون ، آذربایجان مطبوعاتیندان تلگرافیله ایدیلن دعوته گوره آقای شبیده وآقای فتحی خشگنابی « آذربایجان » و آقای حبیب‌الهی (جودت) روزنامه‌لری نماینده‌لیگی سمتیله ۸ر۷ر۲۵ ده تهرانا حرکت ایتدیلر.

بوغازلار حقینده

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

سوومت دولتی‌نین ایتدیکی اعتراض هابئله ۱۹۴۴ نجی ایل نوامبر آیینین ٤ نده‌سوومت دولتی آلمانیانین‌قارادنیزی تصرف ایتمک نقشه‌سینی و او خصوصدا سوومت حکومتینین گوندردیگی اعتراضی ، ینه‌ده ۱۹۴۴ نجی ایل ژوئن آییندا گوندردیگی اعتراض‌نامه‌نی قید ایتمیشدیر و خاتمه‌ده‌بئله یازمیشدیر : « بو سببدن ۱۹۴۵ نجی ایلده۳ بویوك دولتلر بئله تصمیم دوتدیلار.

۱ - مونترئو معاهده‌سی قارادنیز بوغازلاری حقینده ایندیکی زمانیله موافق‌اولمادیغندان اوچ بویوك‌دولتلر نظره‌آلیرلار که بوباره‌ده‌ده تجدیدنظر اولونسین.

ب - هر اوچ دولت‌لر موافق‌دیر که بو مسئله اوزره ایکنجی‌قدم‌اولاراق ۳ بویوك دولتلر اوزلری‌مستقیم صورتده‌ترکیه‌دولتیله‌مذاکره‌ایتسونلر » سوومت‌دولتی‌بوتا اساسلاناراق ۷ اوتدا بیر نوتا گوندریب ونوتادا بونلاری قید ایتمیشدیر .

« ۱- بوغازلار قارا دنیز دولتلرینین تجارتی گمی‌لرینین گئچمه‌سی ایچون همیشه آچیق اولسین .

۲- بوغازلار قارا دنیز دولتلرینین حربی گمی‌لرینین گئچمه‌سی‌ایچون همیشه آزاد اولسین .

۳- قارا دنیز ساحل‌لرینده واقع اولمیان دولت لرین حربی گمی‌لرینین گئچمه‌سی‌ممنوع اولسین دیگردولتلرین حربی گمی‌لری گئچمه‌سیندن اوتری قارادنیز صلاحیت دار مقاماتین رایی اولمالیدر.

٤- چون قارا دنیزه داخل وخارج اولماق یولی فقط بوغازلاردان‌دراودور که بوغازلاردا ترکیه وباشقا قارادنیز دولت‌لرینین صلاحیتی اوزره بیررژیم یارادیلسین .

٥ - سوومت وترکیه دولت لری قارا دنیزه گمی‌لرین گلیب گئتمه‌سی و امنیته هامودان آرتیق علاقه‌دار اولدیقلاری ایچون گرك قارا دنیزین امنیت وسالمتی‌تامین‌ایتمکده ایکی‌سی‌ده شریك اولسینلار . »

ترکیه دولتی بو یادداشتی مطالعه ایتدیکدن سونرا اوت آیینین ۲۳ نده سوومت دولتینه جواب گوندرمیشدر ترکیه‌دولتی‌اوزیادداشتینده‌قیدایتمیشدیر که، ترکیه اوز وظیفه‌سینی بوغازلار حقنده انجام ویریب‌ثانیا سوومت‌دولتی بیر دفعه‌ده اولورسا اولسین ترکیه‌یه مراجعه ایتمه‌ییبدر . ترکیه دولتی سوومت نوتاسینداقید اولان مطلب‌لری تمامیله انکار ایتمیشدیر سونرا ترکیه‌نین یادداشتیندا بئله قید اولونور :

ترکیه دولتی حاضردر روسیه‌نین گوندردیگی نوتانین ۳ماده‌سینی (۱-۲-۳ نجی ماده لری) اساس قراروبرریب مذاکره‌یه باشلاسین‌الله‌ترکیه بو۳ماده‌یه موترلیمچ‌یارا ملاحظه‌لرقیدایده‌جکدیر. ولی ترکیه دولتی سوومت نوتاسینین ٤-٥ نجی ماده‌لریله مخالفدیر ، بو ماده‌لری رد ایدیر .

۱۹-٦ نجی‌ایل سپتامبر آیینین ۲۸ نده سوومت‌یادداشتیندا بئله‌یازیلیر: « ترکیه دولتی ، سوومت نوتاسینین ۳ ماده‌سینی قبول ایتمه‌سی ، مشکوادا رضایتله تلقی اولونور . ولی چونکه ترکیه دولتی بو ایشه منفی نظریله باخیر لازم گلیر که سوومت دولتی آرتیق شرح ویرسین »

سوومت دولتی گوندردیگی یادداشتیندا ترکیه‌نین دقتینی قارادنیز ساحل‌لرینه جلب ایدیب دییر .

« بوغازلار بیریول‌در که قارا دنیز ساحل‌لرینده واقع اولان مملکت لرین سرحدلرینه منتهی اولور طبیعی‌در که سوومت دولتینین‌بوندا آرتیق‌سهمی وار، آیدین‌در که بوبوغازلارین اهمیتی سایر بغازلاردان آرتیق‌در .

بو بوغازلار جبل‌الطارق وسوئز کانالینا اوخشاماز بو ۱۹۳٦ نجی ایل معاهده سینده‌ده قید اولوب‌در . هیچ دلیل یوخدور که‌بو خصوصدا مذاکره تاخیره دوشسین . ترکیه دییر سوومت دولتی نوتاسیندا قید اولان ٥ نجی‌ماده ترکیه استقلال و حاکمیتی هده‌لیر حالبوکه ترکیه دولتی بو خصوصدا مذاکره ایتمه‌میش چالیشیب که‌سوومت دولتی‌نین یادداشتینی رد ایتسین .

ترکیه دولتی دییر بیز سوومت دولتی‌ایله دوستلیق رابطه‌سی ساخلیاجاغیق . لکن عملده بونون عکسین نشان ویریر. چون ترکیه‌و سوومت‌دولتلری بو ایشده آرتیق علاقه مند‌دیرلر، اودور که هرایکی‌سی شریك مساعی‌ایتمکله بوغازلارین امنیتین حفظ ایده‌بیلرلر . یوترکی حاکمیتینه‌تجاوز ایتمک‌دگیل .

بوندان علاوه ترکیه‌نین قارادنیز دولتلریندن اطلاع‌سیز بوغازلار حقنده اوزگه دولتلرله مذاکره ایتمه‌سی‌ایسه قارادنیزدولت‌لرینین منافعینین عکسینه‌دیر سوومت دولتی ۲۱۰۰ کیلو متر اوزونلقیندا قارادنیز ساحلینده واقع‌اولوب و بورادا منفعتی وار. اودور که لازم گلیر اولدوقجا احتیاطلی اولسین . بونلار نشان ویریر که سوومت دولتی نه‌ایچون بغازلارین امنیتینه علاقه‌مند‌دیر گرك بیررژیم یارادیلسین که بوتون قارادنیزدولتلرینین منفعتی حفظ اولونسین و لازم دیر که، تیز لیکله بیر کونفرانس‌تشکیل ویریب بو مسئله حل اولونسون . »

داخلی خبرلر

زنجاندا سوومت اتفاقیله‌مدنی علاقه ، ساخلیان جمعیتین قونفرانسی

مهر آیینین ۷ سینده زنجاندا سوومت اتفاقیله مدنی علاقه‌ساخلایان جمعیتین ایکنجی‌قونفرانسی‌باشلانمیشدر. قونفرانسدا جمعیتین هیئت عامله سی آلتی آیلیق گزارش ویریب و یئنی هیئت انتخاب اولونموشدر.

تبریز دولت تیاترینین آکتورال هیئتی سرابدا

تبریز دولت تیاترینین آکتورال هیئتی جمعه گونی مهر آیینین ٥ نده اهالینین توتری بویوك نمایش ویرمیشدر. نمایش اهالی طرفیندن بویوك روح یوکسکلیگیله قارشیلانمیشدر.

تجاوزلر شرح ویریلیب و دیلمیشدر که یونان‌قوشونونین ایشلری‌داخلی‌محاربه‌نی گوجلنده‌ریر . بو محاربه بالنیز انگلستان امپریالیزمی نفعه اولا‌بیلیر . بوتون یونان خلقنین یه‌یجنلیگی ملت انگلیس قوشونلارینین یونانیدا قالمالاریدیر.